

کندھار

شیرخان بندرچی داکتران هیواد په شمال کی یو تجارتي بندر دی هر کال په زرو ټنه تجارتی
مالونه دغه بندر د لاری خارجی هیوادونه کی اورا کی اوزموږد تجارت
او اقتصاد په انکشاف کی مهم رول لوبوی

د کندهار مجله

دامتياز خاوند: د طلوع افغان نشراتي مؤسسه
د مسؤل مدير و کيل: غلام محي الدين (ا يولي)

کندهار

کالني بيه

مياشتني خپرونه

په کندهار کي [۲۸] افغاني

ادبي، تاريخي، اجتماعي، علمي

دهيواد په داخل کي [۳۳] د

اداره: د شهيدانو واپ

په باندنيو هيوادو کي يووالر

د تاسيس کال ۱۳۳۹

د چنگاښ مياشت

د دولسم کال غلورمه کښه

۱۳۵۰ لمريز کال

پر له پي کښه ۱۴۰

ددې گڼې مضامين

۱ مخ	دهيواد په پيلو پيلو ډولونو کي د ستايني پانگي
۲ مخ	شمع شمع او د شمع صفات لري
۴ مخ	په ټولنه کي د مېړنيو پيټ
۶ مخ	ملي احساسات
۷ مخ	په فرانسه کي د تعليم او تربيه
۸ مخ	د روحې اضطراب او د دغه علاج
۱۲ مخ	د ژبي اختلاف د يوه لغت په ترجمه کي اشتباهات
۱۴ مخ	د ادب گلوونه
۱۵ مخ	لومړني مينه
۱۵ مخ	د شاه غر وړ
۱۶ مخ	د افلاطون هوښياري
۱۷ مخ	د تياتر لنډه تاريخچه
۱۸ مخ	د کلاسيک ادبيات
۱۹ مخ	مير پايان (نسخ)
۲۰ مخ	چو پتيا
۲۱ مخ	د فضا او خوراکي شيانو عصر
۲۲ مخ	د ټولو يون پانگه د خپل ډول
۲۵ مخ	د دين سره د خولي رابطه
۲۷ مخ	د هند د حيدرآباد ښار
۲۹ مخ	پاډونه

دهيو ان په بيلو بيلو بنمارو نو کښي

د صنعتي پانگي په کار اچول

ددې لپاره چې زموږ خلک پوانغي دهيواد په مرکز يمني کابل او بانورو لوړو ښارونو کښي تمرکزونه کړي او په توره بيا کابل د نفوسو د زياتوالي او ددغې ناحيې څخه د زياتو اقتصادي او اجتماعي مشکلاتو سره مخامخ نسي او هم دهيواد نورې سيمې دخلکو

د اقتصادي او صنعتي فعاليتونو څخه خالي اوي بايد دهيواد په بيلو بيلو ښارونو کښي صنعتي پانگي تشيق او په کار واوړي دولت څو کاله دمخه دهيواد د ټولو سيمو د عرفاني عمراني، سحي، اقتصادي او اجتماعي انکشاف

په منظور او ددې لپاره چې په اداري چارو کښي خلکو ته آسانتياوي پيښي شي دهيواد د ١٩٢٨ ولايتونو وروښ او په دې ټول دهر ولايت انکشاف ته زمينه مساعده شوه او اوس هر سيمه د ژوند په ټولو چارو کې په متوازنه توگه پرمختگ کولای شي.

که څه هم اوس زموږ لوی ښارونه لکه کابل، کندهار، هرات او داسې نور لږيت پخوانه د نفوسو د زياتوالي له حېثيت د مشکلاتو سره مخامخ دي او د نورو سيمو خلک ورځ ورځ دغو لویو ښارونو ته کارولو د پيدا کولو او ژوند د سمون له کبله غي، نو چا به پانگه په لویو ښارونو کښي تمرکز مومي، خود دولت غواړي په دوهمه مرحله کې دهيواد وړو ښارونه د صنعتي فعاليتونو مرکز وگرزوي او سر

ما په گذاري پکښي وشي.

په ١٩٢٨ ولايتونو دهيواد پېل کړه په اداري لحاظ دهيواد والو زيات مشکلات دمنځه يووړل او دهرې سيمې خلکو ته زمينه مساعده کړه چې وړو ښارونو ته ژر تر ژره ورتلای او مشکلات حلولای شي نو دغه کار په دغو

ولايتونو کې دخلکو اقتصادي صنعتي، زراعتي او داسې نورې فعاليتونو ته هم لار خلاصه کړيد.

مثلاً پخوا زابل، روزگان او هلمند په کندهار پورې تړلي وه خواوس هر يو بيل بيل ولايت او ښاري حېثيت لري او نن په هر ولايت کې د حکومت او خلکو په کلي کوشش د ټولو چارو د انکشاف او د ژوند د پياوړتيا په پاره کوشش

کيږي او د زابل، روزگان او هلمند خلک غواړي زموږ خلکو ته په کار دي چې دولت ددغه پروگرام څخه چې غواړي دهيواد بيلو بيلو سيمې په متوازنه توگه انکشاف وکړي

او په بيلو بيلو ښارونو کې د صنعتي پانگي په کار اچولو له کبله خلک په ټولو ښارونو کې تمرکز او خپل فعاليت پرمخ بوړي بې هر کلي وړي او کوشش وکړي چې هر څوک خپل تجارتي او صنعتي فعاليتونه په خپل ښار کې

دروع او نوښتي دستگاوې په کار واچوي چې په دې ټولې ښارونه د ژوند په نورو دغو او کښي هم پرمخ ولاړ شي او په کابل او لارونو ښارونو کښي په رسام آوره ټول دخلکو د زياتوالي مخ ونيول شي.

موږ د زابل، روزگان او د ټول نورو ولايتونو دخلکو ته غواړي پي د خپلو ولايتونو سره په دغه هکله زياته مرسته وکړي او د مربوطو مقاماتو ته غواړو چې په زابل روزگان او نورو ولايتونو کښي د تمرکز

خانگي نلري د ټول خلکو د پراختيا له کبله د زياتو تجارتي او صنعتي فعاليتونو د پاره زمينه مساعده کړي.

«اې وای»

شعر څه شی

او

څه صفات لری ؟

څه ریات

پوهنو اشمادو باندی اطلاعاتی چی د ساقی، ساقی، ساقی
چا اود میغانی د سایلو بخت پکښی هوی دی چی
د سرخیام د بیاضیات د خبری اشمادو په تریته
نور نه ده .

مناظره

منه شمر نه ویل کیږی چی شاعر دوه دیان په خپلو
اشمادو کښی په میاحت او په گلنگوی د اولی لکه د
الودی د یادو دیان اود گل د سروی مناظره، یا لکه
د شمس او پروانه په دویته ویره د سمدی صاحب لکه
بودا او بلبل د ساد چی، یا لکه داغ اود عنصری یاد .

حسب حال

منو اشمادو ته ویل کیږی چی شاعران د خپلو
شخصی روحی تاثیراتو یا د خپل (دند) شخصی او شاعر
په باند کښی ویلی وی لکه د جمال الدین اصفهانی
اشماد او په د نظامی اشماد چی د ژوند د آخر و مرحلو
په باند کښی یی حسب حال ویلی وی .

حماسی او مفاخره

منو اشمادو ته ویی چی د تاتاری خور و نکلو، و
داستانو په ضمن کښی د جنگو، حوادثو اود جنگی
کوفیاتو هرح بیان هوی دی او ضمناً د ملی مفاخره
د هیامت اود عزت ملی توصیف پکښی کی داخل وی
لکه د فردوسی شاهنامه، د الودی حماسی اشماد
او دغه دنگه د مسعود سعد سلمان او خاقانی مشهوری
حماسی .

این یمن خپل هان تر عنصری، او الودی، او جلی،
او خاقانی تر دجندی و طواط په دې فن کښی هانوته
پورته بللی دی، دغه دول دایلیا اود اودیه حماسی

دقدیمو اشمادو امراتی شمیرل کیږی .

شکوائیه

یو ډول اشماد دی چی شاعر د معرومیشو اود بدو
وځپښو، د خواری او حیرانی په قبال کښی شکایت کوی
لکه د الودی (د سمر شکوه)، د خاقانی (د زمانې د
حوادثو شکوه) اود جامی شکوه چی د خلکو د جوړ
او ستم غم ته یی کړیدی .

اعتذاریه

منو اشمادو ته ویل کیږی چی شاعر پس لږ غم
چی د مبدوح د درگاه غم ته لږ هوی دی د خپلو
اتهاماتو او خطاؤ په رد کښی د غم د بساط غورځولی
اود غم ته یی غوښتی وی .

داسېک په هر یو کښی سابقه لری لکه د جاهلیت په
دوره کښی د زبیبیان (اعتذاریه) چی د ایمان بن منذر
د دربار د شپږو په متاسیت یی ویلی دی، اود مسعود
سعد سلمان (اعتذاریه) چی د حبس په دوران کښی یی

ویلی وی، دغه دنگه د فرخید (قطران) د الودی دوی
تصدی چی یوه د (سلطان مسعود) او دوه د (امیر
مقبوب خان) د سلطان ورو د اعتذار یی په نسبت دی .

هجاء، هزل، مطایبه

هزل او مطایبه د دقایلو اود قیاسو د کر کو او
اود شخصی تضایلو او مکادمو نفی کولو غصه عبارت
دی چی کله کله یی مدحه او کله کله یی مجوه وایی لکه
د قاضی مجو د دوستانو په حق کښی اود خاقانی مجو
درشید په حق کښی اما هزل منو ابیاتو ته ویل کیږی
چی د خندا اود مسخره یوه قصه یا تکل په د کیچکو
الفاظو ویل شوی وی .

نثر، معما، تاریخ ماده

(نثر) هغه اقسام دی چې شاعر یوځای په نظر کېښی وایي او د هغه صفات په منشا په اوښکلو عبارتو په کسوت کېښی یې لري هغه چې نوم یې ذکر یا بیان کې لکه د منوچهر لفظ د (حیام) او د (شمس) په باده کېښی او (معما) هغه شعر دی چې شاعر د یوځای نوم په ابهام او کتابه سره اظهار کړی.

د (تاریخ ماده) هغه شعر یا ابیات دی چې شاعر د ولادت یا د جنگ یا د یوه سړي د مرګ تاریخ په صریح ډول یا د ایچ په حساب پخپلو ابیاتو کېښی او لیکل لکه: حافظ چې د خواجه قیام الدین په مرګ کې لیکلی دی او دغسې نور.

د شعر او نظم توپیر

یو نوع منظوم او مفی خیالاتو ته شعر ویل کېږي د شعر په تعریف کې ویل شوی چې شعر یو موزون او مقرر کلام دی، لاکن مسکن دی چې یو کلام شعر دی او نظم له دی چې پدې صورت کې هغه منظوم شعر او په فرانسه کې هغه ته Verbes - Libres وایي، او نظم په لغت کې د تالیف په معنی او په اصطلاح کې چې قافیه ولري موزون کلام ته ویل کېږي.

نثر

نثر په لغت کې یا شاید ل (پراکنده) او په اصطلاح کې هغه کلام ته ویل کېږي چې په وزن او قافیه باندې مقید نه وي، لیکن په عین حال کې ډیر اثر وړنده موزون په حالت کې ویل شوې دي.

د شعر انواع او ډولونه

- ۱ بیت
- ۲ رباعی
- ۳ قطعه
- ۴ مثنوی
- ۵ قصیده
- ۶ غزل
- ۷ مسطر
- ۸ ترجیع بند

بیت

په لغت کې د کور په معنی، او د ادبیاتو په اصطلاح د دوو مصرعو ته چې قافیه ولري بیت ویل کېږي.

رباعی

رباعی د دوو بیتو (مصرع) هغه عبارت دی چې څلور وزن دي او ددې مصرعې ماسوا په قافیه کېښی سره منق دی.

رباعی ددې د شعر دمشر هاوښته دي، هر یو ددې بیت د قافیاوو هغه اخیستی دي او د هر نیم رباعیات یوه لویه لویه ددغو رباعیاتو هغه دي.

قطعه

عبارت له یوه بیتو هغه ده چې د لومړني مصرع مطلع درلودلکی وي او ویل کېږي چې قطعه باید له ۱۲ بیتو هغه تجاوز و نه کړي.

مثنوی

هغه شعر دی چې بیتونه یې د قافیه له چپه پورته سره مختلف وي او هر بیت لره ددې قافیه وي، د مولوي مثنوی یې صریح نمونه ده.

قصیده

څلور وزن او یوه قافیه باندې یو شعر بیتونه دي او مشتمل دي پر یوه مقصود او مطلوب باندې چې هغه هم مشخص وي لکه: حیا، دعا، دنا، لاکن پدې شرط چې اول بیت یې مصرع وي.

هینودیلې دي چې د بیتو اقل عدد یې ۲۱ او اکثر حد یې محدود نه وي هغه هینودیلې شاعران ورسره بیتونه یوځای قصیده هم ویلې ده. د انورې، غرغې، خاقانی، ظهیر غازی بای قصیدې له دغو جملو هغه دي.

غزل

غزل په لغت کې د چغو سره خبرې کول او په اصطلاح کې څلور وزن او قافیه باندې یو شعر بیتونه دي چې له حافظانه مضامینو هغه دي او په هغه کې د معشوق د جمال او د عاشق د احوال تصویر پکېښی شوی دی او لکه قصیده د مطلع مصرعې یې د قافیه په حرف سره موافق وي او ویل کېږي چې د غزل بیتونه د ۲۷ هغه تر ۲۹ بولي د سیرې هغه ته غزل ویل کېږي.

مسطر

لغوي معنی یې یوه نوه قلاوه او د نظم تار دی په اصطلاح کې د یوې قصیدې د هم وزنو ابیاتو دسته (نود په ۹ مخ کېښی).

په ټولنه کې محبوبیت

هر څه، کېدلای شي چې يو سړي په اجتماع کې محبوب واقع او کوم لار غوره کړي چې له هر ډول خلکو سره، کېدو دندو کړي، په خلکو کې محبوبيت او اجتماع په چودنده، ټولې کېنې لار موټل چې هر سړي غواړي په دغسې لوبه او سخته لار کېنې دغه سړي يو شاس ډول (موش) په نې (فکر) غواړي چې د ژوند شناسي يو هان شي (اجتماعي فکر) يو اې دغه نوي تمېر ددې عصر دواشناسي له اېتکاد او غوښتنې څخه دي هکله تردې دغه ټولې لارې ليدل شوي دي چې يو هانو اولېکوالو دي له دغه تمېر څخه کار اخستې وي.

ښايي چې يو هوډ کلمې لکه ذوق، چالاکی او پوهه تر يوې اندازې د اجتماعي موش په معنی کې شاملې دي. لېکن د دواشناسي نوي بشپړه دغه ناز، تمېر دغه ډېر شاس مفهوم حکايت نه کوي.

د (موش) د کلمې يوازې مقصد په علمي او عقلي مسايلو لکه د پياوړتيا، طبيعيات، قانون، طب سياست، اقتصاد او نورو کېنې ذهني قدرت دی لېکن اجتماعي موش (پوښ) پوښتيا دی چې هر هوډکې نې د لاری اجتماعي محبوبيت پيدا کوي او په آساني سره په هر مجلس کې لار موندلای شو او ټولې سمي کوي چې هر کله څخه

د هانته اړه هان وخت ته نژدې کړي، خو دغه له نامه، نشان، ذوق، چالاکی څخه استفاده وکړي او په اصطلاح په حاضرېدو سره نې غوړندو اخلي.

هر څه چې ذهني موش او اجتماعي تر منځ توپير شته، په نې ښايي چې يو سړي دې ذهني موش و لري او له اجتماعي موش څخه دې نې برخې وي او د اجتماعي موش هېڅن دې له ذهني موش څخه خلاص وي او د نې امکان لري چې يو نې موش هېڅن وي ددې واکه پوښتال او ددې مطلب په ډېر ټوکه درک کړ شي.

يو سړي تقریباً خپل لس زده دوستان او ملګري د يو مجلس د پناه غوښتې وي دغه له جملې څخه يو تر لومړي نومېدې چې د حقو لوبه شي کېنې نې تحصيل کړي او په صحبت کې کاوه په دغه مجلس کېنې وړيل.

ان ورځ دا کار موندل شوی دی هر هوډکې چې پوښ او پوښ پيدا کړي يو ټکس موندلای شي، کله چې تر يوې يادو مياشتو وروسته شرايط او موخه دان نې هم هانته وگوري، نو په دغه کېنې پوښ چې څه بد کار می کړي، او کشکي می ددې سودا پر هانې پوښه معامله کړي دای ښايي وړيل.

دواشناسي ددې غلو خلکو چې انگليسي ويلی او يا خو ورځي نې په امريکا او انگلستان کېنې تېري کړي دي غوړندو ورو او له هانته خوښ دي. هغوی بايد په يو عالم استغنا پې وکاږي او د خبرو په وړه جملې کېنې نې پوښ يا

دوي کلمې انگليسي هانې شوي وي.

هنداسي نې پوښ لمانځه کړه چې

آباد او پوښتوب نه دی چې سړي دهان او ياد لوی په واده پانهادي کېنې په ورو وې مصرف کړي، خو په دې صورت څخه د خلکو په نظر کېنې پوښتال او شهرت پيدا او ددې کار اباد هان تر پورې لاندې کړي ۹

لومړی پر له پسې دغسې ښېرې ټکرا او د ښېلو خبرو په هر برخه کېنې نې پر ټول ډول خلکو باندې چې فلاي دا کار کړي او فلاي داسې عادت او عقیده لري چې کولای د لومړي د خبرو په ترڅ کېنې د کورنخاوند پېچانه پوښتې شوي او په دې خوښ دي چې په دغه کېنې مشرکې د چوي او دې په ټولې، هکله چې د کورنخاوند پوښتې چې (نورک) نومېدې او ورځ ته نې ناست و او د ټکسې نې را وېر او د پل مېلمه نې چې نورک (نومېدې او ورځ ته او د لومړي پر مشاوخ ناست و هو کاله نې په انگلستان کېنې تېري کړي او د انگليسي ژبې زبان شاپر هم و خو د پختانه پوښ نې هم هکاده، پل مېلمه نې (سپدک) نامې چې څه پوښتې و نو مياشت دغه نې د خپل لوی واده د ياد په پوښتې موټل کېنې د خوښوالي

مجلس جوړ کړی و دغو دوسرو
خلکو د زمري و خبرو ته په خورا
ډېر او نفرت سره غوږونه ایولی
و د زمري په غېلو ايله خبر وکشي
هغه پېښه چې هغو خلکو ته
ورځنگوله ډېر نادانانه کانه او
بلکه د کور د خاوندو د شرمنندګۍ
سبب هم و چې زمري دې
دشتيا ويلی او اتفاق دې هم
پر هغې وایي لیکن باید فکر وې
کړی وایي. هر څه چې ماته وې
د مجلس د ټولو خلکو سره پورته
آشنايي ته درلوده نو په باید چې
د غېلو خبر وایښو ته وې حاضرینو
پر لږ وچکه او هم وې د کور
خاوند وایي غله کړی .

ددې د پاته چې زمري یو
سړی په نا حقه له هغه نه ډېر ولای
باید په غېلو خبر وکشي محتاط
او هم وې خو که هغه له واقع
کولای وې خلکو په پاته کېږي
وې په خلاصه غوږ ته بېرته د کولای
زمري کولای شوای چې په
هغه لس لمړی ټولنه کېږي وې دهان
د پاته ډېرچه د وستان پېدا کړی
وای په دې شرط چې خبری وې
چاته نه دا چم کېدلای وې د پته

او نا امله نه گولای وې د غېلو
خبر و پاته وې موقع او د حاضرینو
سابقه په نظر کېږي ایولی . په غیر
مستقیم صورت وې د مجلس خلک
ته سپکولای .

هر څه چې زمري په هغه وې
احتیاطی او نا امله سره چې وې په
غېلو خبر وکشي کانه د هغې دا غېټ
له یوالی و چې د مجلس له خلکو

هغه وې خو که دهان دوستی لپاره
چلې نه کړه بلکه دوه ، ددې کسه وې
دهان د پستان هم کړل ، او بله دا چې د
کور خاوند که هغه وې صمیمی دوست و
دې ته واداره کړی او له هغه سره وې
مېړه وکړ چې زمري به بیا دغسې مجلسو
ته به ورغواړی .

پکار ده چې زمري که هغه وې
تحصیل کړی ، د معلوماتو څښتن او د
ذهنی پوهی لرونکی و خو بیا هم وې دغه
فېاقس او لوی غېټ درلود چې په
اجتماعي ژوند کېږي نادان او د معاشرت

د آدابو له استعمال او خفه خلاص و . هک
د هغې استعمال او فایده پات سره اجتماعي
پوهه هم لاندې ده ، او د هغې چې خو که
له دې پوهې هغه وې نصیبه شو په غېل
کانه او پېښه کېږي چې هر څو مړه یا خبره

او د شخص وې بیا هم په جامه کېږي
محبوبیت ته څی موندلای .

د ددې انوای له مېنې کولای شو چې
په غېلو ژوند او شاوخوا کې د هغه دغسې
خلک و مومو ، که هغه هم په خلکو کېږي
د دغه غېټ معلوماتول پکار وې خو باید
د افغان په ټول له هغو هغه ادب نه کړه
وې . لیکن بې هغه نه ده چې دې غوږ لاندو
په ژبه پورې لار جوړو ته چې د وړاندوینا او
د اجتماعي پوهې د تقوای لپاره وای
کړی وې چې توجه وکړه وې .

۱- هر کله چې وې داسې مجلس ته
چې ماته ټول ټول آشنا او نا آشنا
خلک حاضر وې ورسې د هغو خبرو ته
ډېر متوجه و ، او په غېلو خبری کوی .
هکله ماهر خبری کولوونکی ماهر
او د پندونکی هم وې .

۲- د خلکو حالات ، حرکت او خبری
لږ ډېر دقت او مطالعې لاندې نیسي او
خاص بیا متوجه وې چې حاضر کسان د

خلکو په پاته کېږي هغه قضاوت
کوی یعنی د هغو خلکو قضاوت
په غېلو د هغو خلکو له شخصیت سره
پر تله وینا او کړدادي انداز
کړی .

د خلکو د حالاتو په باب
مطالعه او غېټ ته چا وې چې د
کتاب تر مطالعې کولو وې .
هکله د کتاب مطالعه بیا وې د هغې
موی لږات کړی لیکن اجتماعي
موی چې د اجتماعي ژوند په دود
ډېر غوړی په هغه سره لاس ته وې
راغی بلکه په اجتماع کېږي
د خلکو سره په گډون وړ وای
سره پیدا کېږي .

۳- هر هغې او بیا مجلس ته چې ورسې

په دغه ټولنه او پوهې هکله ورسې
خلک له هغه چا هغه چې په هر دخت
او هر هغې کېږي غواړي چې دهان
د وړو وړوونکي کړی چې په وړی .
۴- په هر مجلس ، هغې او ټولنه
کېږي چې پاته له هغو وینا و غېټه
چې د حاضرینو د وینا او د خلکو
طبیعت په غرا بېږي وینا ورسې
او کوچنۍ وکړی چې ستاسې له خوا
په مستقیم او غیر مستقیم صورت
د حاضرینو د پوښو او د عزت او کرامت
حس لکه دانه ورسې .

۵- که وخواړی چې د مجلس له کور و
خلکو سره په تماس کېږي ورسې
لو مړی خوچه داده چې پوه
پخوانی آشنا وې موجود و او
روحیات او د معلومات وې . که
داسې وې نو په خبر و او صحبت
کېږي ډېر دقت او احتیاط په
کار وې . (پاته په ۱۱ مخ کې)

ملی احساسات

[illegible]

او پدید کهنی هیچ شک نشسته چو د حق قوائی اقتصادی، اجتماعی و سیاسی
اوضاع به دراز دور، هر دو از یکدیگر بیگانه می گردند بشری آرد لودتیا نیز از دولت
به دور رود و او که فرضاً مرغوب د ژوندان به علوه طور کهنی خیل شخصی
مقاد منظور ولری و بلکی خیل مفاد دولتی به امان کهنی ولری، دولتی د
دشد او تکامل معکونی ته بچهل منز کهنی های ولری کردی، او د حق قوائی
لودتیا او پر مدتشک بو غیر ممکن کاردی .

۱۰) اولاً کجی صداقت، امانت، انصاف، بی‌دویی، اقبال، اتفاق، مرستی
با کس، اخلاص، در درگروی از خود و خود را به تمام و قوانین و پرستش
نمی‌تواند برای خودی او بر عکس و در واقع و بلوا، غیبت، شک، بی‌دویی و کولو
تفاق، خودخواهی، بدبینی، بغل، ناباکی، بی‌مروتی از خود و حق و افعال
تمام چی است؟ است از اسلام که که هستی کوی و قوانین و پرستش کوی و بلوا
شماره کبری

دوینده اساس د لوانی مر- فردنه دا په کار ده چی ایشیا هی مفکوره او در
ملیت لوده دینه په همان کچی و درزی، خیل خیر او پیکنه د لودو په خیر او پیکنه
کچی و لوانی د لودو د آدمی او سو کالی د وسایلو په برابر و لوانی د همت
په کمر بند ملا و تری، د لوانی د واقعوی خد و شکار او په صلب کچی و درزی
د (خیر اناس من نفع الناس) په تقاضا خلکو ته کچه ورسوی، (افرادنی مفکوره
له دماغ نه و باسی.

که صامودوی باید له خپل ناموریت مخه یوازې خپله آرامی اود معاش پوسی
 سود ده گټی بلکې دخپل خدای، دخپل وطن اود خپل یاچا اود خپلی قوانی سره
 په مینه شان چی د انسانیت اود اسلام تفاضاده ټینګه د پطه وساتنی له رشوت
 اغتلاسه، غیالت، هوا فریبی، درواغ ویلو، ناپاکی او له درد اذ ناوړه
 چارو اود کرغیې او اعمالو مخه ځان وژغوری، ملت اویا کی، ایمانه دوی، صداقت
 اخلاص او دردت له خپلو وجدانی وظایفو مخه وگرهوی
 که چیری دکام اود دلس سپین ویری وی او په دلسی چارو کښی د خلکو

د اعتماد مودروی باید د کور
او کلاسی، کام او دلس ترمنځ
داسې لویه وکړی چې د حقوی د
اتفاق، اعتماد او دوستی موزی
فوتکتی شي. د کله یی همکارۍ او
اسلام وړود کلاوی دودیه تازه

اوژدهی هی یو دېل تکلیفونه
د یوه سیمیت په اضا کښی د
مرستی اوه ورکړی په خوا یی
یو خوا له او په دوه یی د درمن
شی او تل دغه وکړی چی د خا کو
کو د یی چنجالونه او شیری په

سودمنو تو سیدو له عتقه یوسی
له داسی چی دخیل مشرتوب شه
یاوه استاده و کړی د کور او
کلی، کلام او داس ترمنځ د اتفاق
او بد پېښی نظم و شیتمی، د چا

او در که مادی به وسیله د شغوی
شبی او در هی ترخی الذات الیهی
علاق ای سره و شغوی چی به
تاییه کبی د کور او کای خذک
بو دیل و بقوه انظار او بو یل ته
د دین به ستر کا د گوری -

که چهری تجار یا دکاندار
دی باید خیلی شوم و سترگی
اغیستو انکو مالو توته به بازار
بقی له کوی خپل مال او متاع
پداسی مروجه او مشروع بیه
خوځه کړی چی له یوې خوا ته
پخپله ده ته پکښی ګټه وی او له
بلې خوا ته د اغیستو انکو مال

په فرانسه کېنې تعلیم او تربیه

فرانسه هغه دولت دی چې له ډېرو پخوانیو وختونو څخه یې د تعلیم او تربیې په برخه کې اقدام کړی او دغه د تعلیم اېډانه یې پوره ښه کړې ده. هغه وخت چې پوهنه، کمال او د تحصیل مشقونې ته په کلبه اړول او د لومړي حل د پاره یې په ۱۶۵۳ع کال کې یو عمومي کالج Robert de-saron په نامه جوړ او د هغه د لومړي دغه اقدام د فرانسي د نامتو پوهنتون Sorbonne په اړه اساس وېل شو. په ۱۷۹۱ع کال کې د مائیس د لومړي لارمان په اړه د مکتب ټول وګړو ته د آزاد تحصیل حق ورکړ شو. او په ۱۸۰۸ع کال کې د مائیس د لومړي فرمان له مخې سلطنتي پوهنتون پرانستل شو او دغه پوهنتون د دواړو پلویون پنا پاتې وسيله ډېر درست و موند او د هېواد یې په برخه کې لوېده نقش ولو باوه. خو په ۱۸۸۰ع کال کې د مملکت ټولو پوهنتونو ته هم د تعلیم کولو حق ورکړ شو او د دېسې په ۱۸۸۶ع کې ابتدايي پوهنه وړیا او اجباري اعلان شوه او د دغو ټولنو په نتیجه کې د فرانسي د پېسو او د وګړو شمېر په سلو کې هل تنو ته ورسېد خو په ۱۹۱۰ع کال کې دغه شمېر ډېر کم شو او یوازې په سلو کې هلوتنه یې سواده.

پاته شوه په تېرو کلو کې د فرانسي اجباري پوهنه د ۶ کلنۍ څخه تر ۱۴ کلنۍ پورې د ۱۹۶۷ع کال کې هیڅ یې پلاوې نه جوړ و طرحه شول چې دغه له مخې اجباري پوهنه تر ۱۶ کلنۍ پورې شوه په فرانسه کې د لومړي دولتي د تحصیل موده پنځه کاله ده. د هغه کسان چې تر ۱۶ کالو پورې خپل تحصیل ته دوام نه ورکوي اړیایي یې د کولای د حقو لپاره د لنډې مودې چانسونه هم مننه چې د پوهنې په ذهن کې هیڅې کېنې او لنډې پوهنې هم وړه کېږي.

نوی پوهنې:

فرانسه لومړی دولت دی چې د دومي عمومي جګړې وروسته یې خپل تعلیماتې پروګرامونه نوی کړل ترڅو کالو مطالعې او برلاسې وروسته یې په ۱۹۵۶ع کال د نوی مکتوب په توګه کې د Pilotes په نامه نوی ټولګي تاسیس کړل چې تر اوسه پورې څو ځله دغو پروګرامونو هم د نوی اجبا پاتو له مخې تغیر موندلی دی خو په اوسني وختونو کې د وروستیو تحصیلاتو لپاره د وروستیو تغیراتو له امله کتاب وجود نه لري.

علمي پوهنې:

د ټولو د آزاد اقداماتو په ذهن کې په ۱۹۵۹ع کال د دسامبر په ۲۱مې پوهنې لپاره یو قانون جوړ شو چې دغه له مخه ټول علمي پوهنې د دولت داغاتو او کومک څخه د خاصو شرایطو

په اړه برخه اخلي او دغو ټولو پوهنېو ته د دولت له خوا په مرتبه او منظم ډول د سپېدګي کېږي باید وویل شي چې د فرانسي د پوهنې وزارت پنځه سوو ټولنې لري خو د ټولو پوهنېو د تعلیماتو تګلارې او حالاتو ۶۰۰ لاندې اتو نه او د تیارې چې د ۶۰۰ ښه په کال کې دوه یادې پلا په منظم او مستقیم ډول د ټولو پوهنېو د پوهنې پروګرامونه تر خپلې پاملرنې لاندې د ادای دغه کسان چې پخپله د پوهنې د وزیر له خوا د هېوادو شرایطو په اساس انتخابېږي د ټولو حقونو ټکو له پلې څخه دی چې دوی ډېر محبوبیت او شهرت لري او هم دغه نظر او سلېقي ځاوندان یې د دوی ځانګړتیا ده. د مملکت د ۱۹۹۵ع لاندې پوهنېو کېنې کېږي د تېږو اخیستلو په ذهن کې د نوی پروګرام مواد په طرحه کولو او تدريس دوی دوشو یې په غوږه کولو کې هم برخه اخلي او خپلې نظر یې هر ګډوي.

ازموینې:

د فرانسي د ټولو مېټرو او متوسطه پوهنېو په ټولګیو کې د ازموینې طرحه د مېټرو د ازموینو په څېر نه دی حالت تحریري ازموینه تقریباً له منځه تللي ده.

روحی اضطراب او دهنه علاج

د محمد داود د پورتنی

چې له داسو د افس او یا غیر د افس
اضطراب او یا تو هغه دې سړی هان
حلاطه گره

صبر، حوصله، قندگار او
استقامت لامل دی، افسا دوی
او کاسې غولې د لاس او د
د دوی د دوی د دوی د دوی

کسې د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی

د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی

د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی

د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی

د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی

چاپوران، دوستان، علاقه مندین او
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی

د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی

د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی

د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی

د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی

د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی
د دوی د دوی د دوی د دوی د دوی

په ټولنه کې د ټولنیزو دودونو

۱- په ټولنه کې د چارو کتنه

د خلکو د دندې د سرچینو شتون
که څه هم د دودونو د پلي کېدو
دندې

۲- د دودونو د ترمیم کتنه

که څه هم د دودونو د ترمیم کتنه
د دودونو د پلي کېدو دندې
دندې

چېرې چې د دودونو د ترمیم کتنه
د دودونو د پلي کېدو دندې
دندې

د دودونو د ترمیم کتنه
د دودونو د پلي کېدو دندې
دندې

د دودونو د ترمیم کتنه
د دودونو د پلي کېدو دندې
دندې

د دودونو د ترمیم کتنه
د دودونو د پلي کېدو دندې
دندې

مصلحت د دودونو د ترمیم کتنې دندې
د دودونو د پلي کېدو دندې
دندې

مثلاً که یو سړی چې په سوداګرۍ او تجارت کې
کچه د کچې د دودونو د ترمیم کتنې
د دودونو د پلي کېدو دندې
دندې

چېرې چې د دودونو د ترمیم کتنې
د دودونو د پلي کېدو دندې
دندې

د دودونو د ترمیم کتنې
د دودونو د پلي کېدو دندې
دندې

د ژبې اختلاف

د يوه لغت په ترجمه کښې اشتباه څه دي ول د دواړو تنو د وژلو باعث وگرزید؟

د جاپان مشر، د چر دود
شما د قادي پېښې خو مياشتې
دغه ددې ددې (انگل کاوره)
چې په ددې جاپاني چکره کښې
په مات شي تل دسولي د پېښېد
د پاره د يوه مناسب فرصت
لاش کړي.

د ۱۹۴۵ کال د جولای په
کښې د يو (۱۹۴۵) اعلاميه
صوت کښې چې جاپان تسلیم شوی
د دې ددې ددې ددې ددې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې

د جاپان د هغه ددې ددې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې

د دې ددې ددې ددې ددې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې

د مو کورسا نو کله به واخو به
انگلیسي (په کښې دودونه ددې ددې)
په ددې کوي بلکه د جاپان په ددې کښې هم
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې

د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې

د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې

د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې

د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې

د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې

د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې

د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې

د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې

د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې

د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې

د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې
د دواړو هغه هېواد هېواد شې

ژبو پوهېری او نور کسان د هغو
هغه ګڼه نفې اخستلای

همو کسانو چې خاځې
هېوادونو ته سفرونه کړي دي په
په توګه پوهېږي چې د ژبې د
اختلاف مسأله هومره د تکلیف
او مشورت وړه ده، حتی د پوه
هېواد د اوسېدونکو د پانګوې
په بېلو بېلو سیمو کې د اخستې
دغه مشکلات د بېلو بېلو ژبو او
ملېهده لهجو له ګناه وځو و
لري

د ورځ چې د مرګ وروسته
خاځې ژبو په پوهېږي ټول خلک
نې احترام ګوي خو باید ووايو
چې د دې ټول خلکو شمېر ډېر لږ
او ګناهات نه ګوي، په پوه یا هغو
خاځې ژبو پوهېدل د پات دخت
ډیره مطالبه، تجربه او تمرین
لواړي او د دې پوه پادوکانو
ګار نه دي

د ملګرو ملتونو د مؤسسې
دسمې ترجمان چې ادها ګوي په
۶۶ خاځې ژبو پوهېږي پراختیا
سړي دي او بیا هم نشو مني چې
هغه دي په دغو ژبو کې وده
تېرولای حال دا چې په نړۍ
کې داسې په ۳۵۰۰ بېلو بېلو ژبو
خپري کېږي

د مؤسسې د ملګرو ملتو
د مؤسسې هر رښتیا، د دوی و
پوهېږي د دې هغو ۱۰۰ هېوادو او
ملاعاتو لاس ته راوستل د ګاونډي
ګوشت او د ځمکې څخه ده
د دې وروستي چې د دغو ترجمان و
د پات دخت په ترجمه سرېږي
خپل نور دخت په مطالبه او داسې

د خبرو ته کېږي سرېږي

مايدودا یو چې په اوسني لویه نړۍ
کې تر ۸۰۰ یا ۹۰۰ ماهر او ټکره
رښتیا ورسره د دغه لږ کسان

د دغه ځمکه د اړخ او مشکلات نشو
حل کولای، او د ګاونډي
ترجمې د ګاونډي د وخت
د دې وخت د وخت سره سم

هر ګڼه دي او د دې لار کې داسې
مشکلات شته چې د حل شوي د ځمکه
د دې وخت د وخت سره سم

د دې وخت د وخت سره سم د دې
کې د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې

د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې

د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې

د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې

د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې

یو داسې او تقاضا د مسخ ته راځي
په لار کې ګام کېږي، خو د
د دغه تر اوسه لږ پدغه ځمکه
کوم شخصیت لاره نه ده پیدا کړې
او که کوم اقدام هم شوی دی، خو
د دې وخت د وخت سره سم

خو د دې ګاله دغه ترجمه
آندېاو او د بایلیانو په ټول
د دې وخت د وخت سره سم د دې
پوي هېواد او د بایلیانو لږې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې

پوي تر اوسه دې لارې نه دي
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې

د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې

د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې
د دې وخت د وخت سره سم د دې

له خارجي ادب څخه:
د (ارمانجن) ژباړه:

لومړنۍ مینه

د اوسني تر شپې آسمان
لاندې د سمنده پر غاړه د پيړۍ
چلوونکي همې ورېځ

په سمنه کې د اوسني
د اچا د غلامۍ سړي لاندې

د لالکو پاڼو پر مخ باندې
د شپې د پيړۍ د غوڅايدل

د پسرلي په پاڼې کې د سړي
او د غوڅايدل کول.

له سمنه د غوڅايدل سړي
چې په کيڼو کې د غوڅايدل
د اوسني د پيړۍ په اړه د غوڅايدل
په پاڼه د لالکو.

د لالکو په آواز سره د غوڅايدل
د اچا د غلامۍ.

د اوسني په غوڅايدل او
د غوڅايدل سړي د لالکو.

د اوسني د غوڅايدل سړي
د لالکو د غوڅايدل سړي
د لالکو د غوڅايدل سړي
د لالکو د غوڅايدل سړي
د لالکو د غوڅايدل سړي
د لالکو د غوڅايدل سړي
د لالکو د غوڅايدل سړي
د لالکو د غوڅايدل سړي

د اوسني د غوڅايدل سړي
د لالکو د غوڅايدل سړي

د اوسني د غوڅايدل سړي
د لالکو د غوڅايدل سړي
د لالکو د غوڅايدل سړي
د لالکو د غوڅايدل سړي

د نوي نيازي ژباړه:

ادبيات:

د شاعر غرور

کله چې داسې او ناڅاپي شاعرانو د حساسو لورونو ته پناه ورکوي نو
د دې په ژبه د هوانې د سمنه او د لورونو پوځي د لاسونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل چې د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل

د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل

د لورونو د غوڅايدل

کله چې د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل

د لورونو د غوڅايدل

د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل

د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل

د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل

د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل
د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل د لورونو د غوڅايدل

میر بابا (رح)

میر بابا د صالح محمد زوی د محمد صادق نسی او د عبدلطیف کړکسی دی په حته ایو نړۍ یو پلاری او په ۱۹۷۲ لمری کال کښی د نیش د علاقې د کټه خټک په کلی کښی زیږیدلی دی که څه هم دده د پیر کسب بزگری او مالدی دی دده د زوی کولای په پدېل پیر کښی صاحبزاده خیل دی که چی د سر عمر ۷ کالی ورسید نو د دیني علومو په زده کړه تر ۱۳ کالو یې پرته سې د دیني علومو په زده کړه او تحصیل کښی د پښتو ژبې او د ادبیاتو په ډگر کې تر څو چی په شل کښی یې زده کړه د دیني علومو په سرلیک لخوا ممانی، فقه، حدیث شریف، لغت شریف او داسی نور د خپل وخت د دیني علومو دده کړل او د نورو اورو د علومو او کتاوو په مطالعه موخت شو کله چی د سر سن ۲۹ کالونه ورسید نو دده په ۲۰۰۰

کښی د بیګۍ لخوا د ټولواکښی هر ګډ شوی تر څو چی د عمر ۲۲ کلنۍ کښی خدای مېسی پرده غلې وکړ او په دغه وخت کښی یې د زانړه وختونه خپل کړل او خوا ازدي غره کښی زیږول او دده دیني علومو د مطالعه یې بل کار په کاوه ورځی په یې خپله سجره اوشی په یې غره کښی د لوی خدای (ج) په عبادت کښی زیږولی

که څه هم میر ګوټه د دیني علومو د کښی دوه د شرېعت هغه د روحانیت په کلاوه او اجتماع یې هم په ایله کوله

هر لکه چی دده د خپلوانو کسب بزگری او مالدی ده لا یکن میر خپل زامن احیاجات دده چا پر او ده نه وپېژندلای او نه یې د خپلوانو لاس ته امله ودرلوده بلکې د فراغت په وخت کښی په یې د لودی غره وپېژندل او وپېژندل کښی هېڅی زیاتاتو چی په طبابت کښی دده هغه کار پښتلی کیده لکه زیږه شک پاته د خا څکیر

ګټه او دودونه ټول طبی پوځی په یې ټولول او دده د لکه په یې د سر ژور د ټپاوی پیوه کولای

میر بابا ۹۵ کاله جسمودی عمر ته اړه ولودی د بیت الله تر منځ د حج او د بودو د میر کوڅو او د زانړت کو او د باره سفر وده کړی چی د دمای حاجت وده هر کال د میر بابا د حج د پېل کولو په وخت کښی په مکه معظمه کښی لیدی

میر بابا په د مکی معظمی د زیارت کولو ته دنده هوه ده په مدینه ودرید کښی هم ندرته او د یانه خپل هېوا او سیمه

د میر بابا خپلوانو او دوستانو آژور ودرلوده چی دده د پلاره کسب وکړی خو میر بابا د دوی دغه هوبه دده تر آخره پوښی ده مکه

کله چی د میر بابا سن ۸۰ کالو ته ورسید سجدی قلبه وکړه او د عبادت او زانړه

د دوی یې غره کښی زیږول او دده دیني علومو دده د لوی کښی یې اس ودرید په دغه د دده پېرولی

که چی د میر بابا سر ۷۰ کالو وده سیده ودریدی او لیری خاخوا سیمو کښی د میر بابا د لیش او روحانیت انکازي شیري شوي او د گران هیواد د لودی او لیری سیمو هغه مکه کسارو

چی میر بابا ته یې خلاص او عقیدت ودرلود لیدلو او صحبت د پلاره هاو او د رسول

د وخت او عصر لویو کسانو د میر بابا د لیدلو او صحبت آژور ودرید او د میر بابا د روحاني مقام له یې په دندت پادوونه کوله

میر بابا د هر په ۸۵ کلنۍ کښی د غره له ټپا کښه شو چی د شک د دده د پېر حال ده خبر ودرید

په پای کښی د خپل آبا یې مکن نه یې دخوا سیدی دده په لود چوه او یې د کادېر خاالی پلو د نیش د علاقې په منځ کښی د فتح دی حرکت وکړ او هلته یې استوگنه غوره کړه په دغه وخت کښی د میر بابا د روحانیت و بودگی شهرت مری خوانه خپول شو

چوپتیا

کله چې سړی د مخ پرېکون کښي
په د هر شمی تیرېږي پرې د ماته
لو تیري

د دوی د وینې سره د دوی
چر دوی د تل لپاره د کښي
د سرب وړه لخوا کي دوی
دوی د دوی د شل لخوا کي دوی

دما د دوی د خوشالي دوی سره
ژي شوی او د دوی دوی سره
دوی دوی دوی دوی دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

دما د دوی د خوشالي دوی سره
په پامه د دوی د دوی دوی سره
خوشالي ماته په دوی دوی سره
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی
د دوی د دوی د دوی دوی

دو، گانه دندن و بیا سو به
 زبان دسوی اودا دوز دور گانی
 هم باید تل د (ب) دویته سو او
 سره به کار دلو به یی که مو
 داول دور گانی تاوره تنه
 در کوی

دا هکله چه به خپله د (ب)
 د بهامین د خوب لوستو لکی
 او مسکن دی اصحابو او مشو و
 نه گته دسوی او باید لاندی
 لا د چو د یی به نظر کوی
 دسوی د خپل مامور د ۱۳۹۰ دی
 رته دیا کرانه شودی عهده
 عیج داول دوا معهودی

که عهده د بهامینو دوی
 دا هکله د د و اذیات داول دیان
 لری چه د بدن داول سر اووی
 دا هکله عوکه چه داول د بهامین
 دیات د خولی نور دویتهامینونو
 تودان دسپری دمثلا د د بهامین
 (ب) د بامین د (ب) د بهامین
 تودان دسپری د (ب) د بهامین
 دویتهامین دوا دوا د (ب)
 د بات د بهامین دسپری دوی

۱- دویتهامین دوی چه دسپری د
 لری دویتهامین دویتهامین دوی
 داول د خولی دویتهامین دوی
 کوی تودان دسپری د

۲- تر عوکه چه کولای دوی عهده
 سایه او دویتهامین دویتهامین
 دویتهامین دویتهامین دویتهامین
 دویتهامین دویتهامین دویتهامین
 دویتهامین دویتهامین دویتهامین
 دویتهامین دویتهامین دویتهامین

۳- دسپری دویتهامین دویتهامین
 گته دوا دوا دوا دوا دوا دوا
 دویتهامین دویتهامین دویتهامین
 دویتهامین دویتهامین دویتهامین
 دویتهامین دویتهامین دویتهامین
 دویتهامین دویتهامین دویتهامین

دو بلوز دایچه دایچه:

دایچه دایچه دایچه:

د تلامیز یون پانه خه چول

د زده کوونکو سره په تدریسی

پاروکی مرسته کوی؟

د دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه

کولای چو دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه

دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه

دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه

دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه

دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه

دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه

دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه

دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه

دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه

دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه
 دایچه دایچه دایچه دایچه

لانی هغه ډډه کونکي د لاسونه
چې ډډه کوي | هغه چې لاسونه
شي او سر پرې وړي د لاسونو
او تنګه استاد | نو هغه د دېا تو
هنر موسیقي او د لاس په هکله ډیر
گټور او بهترين معلومات لاس ته
وړي لاسي شي .

که تلویزیون په دغه موخه کې
په کار نه وي | نو د لاسي د هنر
موسیقۍ د لاسي د هنر د لاسي د هنر
لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
چې د موسیقي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
ټولنګي د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

داسې حال کې چې د تلویزیون په
واسطه د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
گټور او بهترين اطلاعات د هغو
په اختیار کې دي | سر پرې وړي
تلمیحاتي او هنري ټولنیزون

د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

برابري او یا ډیرې پخواني چسکي
جامي د مولیو وړو هغه د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
یا ډیر هغه بې خبري حیوانات او
پوځي د تلویزیون پر هغه باندې
هر ګنده وي چې د هغو لاس ته راوړل
آسانه و ساده کار به دي

د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

برو ګرامو و جابلو د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

ته لاسي د لاسي د لاسي د لاسي د لاسي د لاسي
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

حال کې د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

چې د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

د اشپز خانې

په ډول نوی وسایل

د امریکایي او هایدی په ایالت
کښې د اشپز خانې جوړولو یوې
ډلې یوې په دې لارو سره کښې یو
آله جوړه کړې ده چې په اشپز خانه
کښې هو کاره سر ته رسوي | د لاسي د هنر
جوړولو د پریکړې د لاسي د هنر د لاسي د هنر
په لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

دغه آله یو ډول کي موږ لري چې
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر
د لاسي د هنر د لاسي د هنر د لاسي د هنر

منع نه داوای.

که د خولې نازې به لږ اندازنه وی د خولې مسیحه

له شې لوړه ولای او د یوه زیان د سپړې ادهم میګروپ
نشی وژلای او غذای شارسې حلولای او د نازو غېو

د بېدا کېدو سبب کېږي او د دغو نازو غېو له کبله په
حواله کېږي، غوره، دیم او میګروپ های نیسی او د
خوړلو په وخت کې د هاضمې جهاز ته داخلېږي او د بدن

د میلو ویلو نازو غېو د منع نه داتلو باعث گرځي، په
تیره بیا د معدې زیاتره تکلیفونه داوای د ناخوږیو
مخه بېدا کېږي

د شکری نازو غېو، د وینو بېلې پېر نازو غېو، سوډاک
سلفاس معرله، مرمرین اسپرین، مرمیس مېدیټوین، د
هېګر نازو غېو، اوداسی تود د نازو غېو پر حواری باندې

اغیره کوي او عکس العمل ته په اوږدو او غاږونو کېږي
هر کله پېرې

د سل نازو غېو د کلیم د ښته والی له کبله د کادیس
د منع نه داتلو سبب کېږي او د خولې نازې کوي دا هکله

د سل بیخ نازو غېو په هڅو و نه ویږي چې غاږونه یې سالم
وی

کوم غاږونه چې چېنیاو غوړلی وی مڼه غاږونه
میګروپونه د غاږو د لاری بدن ته داخلوی، د ویږي، سبب
او کله وی نازو غېو د منع نه داتلو سبب گرځي، د زیاتو

جملې، داخله او تود نازو غېو د معدې تشخېص د خولې
او غاږونو د مایې هغه کېږي ادهم د خولې د نازو غېو
تشخېص باید د داخله نازو غېو هڅه وکړي

په اوسني عصر کې د غاږو د اکثر او تود
د اکثرانو ترمنځ د نازو غېو د تشخېص په برخه کېږي

دا بېله اومشوده حتی او ضروري ده د هېو نسای او
ولادی نازو غېو د خولې د زیاتو نازو غېو باعث گرځي

اوه ادهم لیدل شویده چې زیاتره بهی تر هر لنگون
د دوسته یو غاږ د لاسه ودرکوي او یا غاږونه یې چېنې
خوړي او هم د اوږدې د وینې کېدو نازو غېو ورته

په پېښې، په تیره بیا که بهی د انګر، وی په هغه وخت
کې چې بهی نسای او ولادی تکلیفونه ولري د خولې
او غاږو نازو غېو هم منع نه داوای

د دد کی تل کله چې غاږونه یې زیږي اسپال او
نازو غېو وی، بېلې بېلې غیر صحي او غیر طبعی غذاوي

د زیاتو نازو غېو سبب گرځي، دا هکله اوس غذای
د ادهم د زیاتو نازو غېو د باده د علاج وسپلایده او

په داسې حالاتو کې د خولې او غاږونو خرابوالی هم
ناوړه اېږه لري

د دیابت (شکری) نازو غېو، انورس، زیاتره جملې
دوسانیزم ادهم سري زیاتره د اوږدې د خرابېدو او
نازو غېو سبب کېږي او په دغسې وختونو کې د غاږو

د سوډیو هڅه نو داوای او دغه حالت پر اوسنی تداوي
په کادری، دا هکله چې د وږدې خوړلو په وخت کې
تل دغه مواد د وږدې سره یوځای شوي او بدن ته

داخلېږي او د هاضمې جهاز ته رسېږي نازو غېو منع نه
داوای

نو باید هر هڅو د بېلو غاږو او خولې په سالمه
کېنې ډېر اړتیاو وکړي، او که د خولې او غاږو

نازو غېو او دود ورته پېښې باید سمه ستی د غاږو
د اکثر ته ودرکوي او باید په یې اهمیتته ټول ورته ورته
کولای او علاج ته یې اړ ورو وچوږېږي

د یو مشهور طبیب پېژندنه:

آلیبر

د فرانسې پولو د طبیب او د جملې نازو غېو متخصص ډاکټر د ۱۷۶۶-۱۸۲۷ پورې ژوندی ؤ.

د ۱۸ لوی او د ۱۹ لوی د فرانسې سرمد طبیب ډاکټر چې په جملې نازو غېو کېږي تشخېص
هم لري.

یادونه

د خروچتل چی له یوچا عغه د حنی مسافرخانی
پوچسته وگری چی دغه پته ورکول شوی وه خو پدی
شاهسپادی میخوک لکریږدا، خوچی د شپل د ولی
خاځی ته ورسید.

کله به یی شتو مکتو کتل او کله به یی مریدو
یاغوتی نظر اوچتی د چار دخلکو دویښدو په انتظار
به یی خان پدی او په عغه مشغول وه.

امیر په داسی حال کښی چی دانه پښو په سیند کښی
لاهو دوان و ناها به یی پریوی سیالوی یی مکی پښای
چی په حسن کښی یی دعو د اسم سپوږمی شرموله مترگی
وانگیدی چی دوی چکلی مایی له وده عغه او دونه

د سروژدو او د صلیب یی پر سپین ټټر هوډاند چی
دوانگو یی هر پخوانه ژوبلی پلوشی خبری کړی دی
ترشانی یو هلمی مری چی مقدس کتاب یی په تهرکت
کښی لیکک ابوللی د هوډ د دی چی له لیری عغه

امیر په سترگه خو کړا دی نقاب له عغه عغه ایم کچه
کړی او په لویه مریی ژبه یی چی لیر عغه مجبی الفاظ
ولسه کله وده عغه پوچسته وکړه.

هوانه د کوم های یی؟

مسافر داته معلوم پیری

امیر جواب ورکړ:

هوا مسافریم او اوس دسټی دی چارنه داخل شوم
خو ازم چی کومه مسافرخانه داوچی.

په پښی چی دده په ویناؤ کښی د شرف او دودندوانی
آناد ولیدله، نو خان یی دده په پیژندلو سره مکلف
وباله، خو غلامی داوخت مناسب و نه گاهه صرف د کوټو
په اهاد سره یی دی وپوهاوه چی په مایسی راوه.

دواړه د حسن او چکلا د آسان دوه ستوری اړخ
پر اړخ دوان ټول هو د چار موم مسافرخانی ته
ورسیدل.

دانه پښلی به غندا ورنه دویل

هوانه | دغه دمسافراو دچی د تیرهای دی، له
اوس ددغه دخصتیه مگر هونی کو، چی غیر مکی نه کړی
اودا په یاد لره چی د ضرورت په وخت کښی ستاسره
هری مسکری مرستی ته حاضر یم.

داچی یی وریله سمدستی په یوه لودی کاپیسا
نوټله.

لکه هنگ چی د آسان مخ په توده تروم مکی کښی
په دوو ستورو سره یوډال بل ډال کښی او کله بیا د
هپاب په لوبدلو او د مری په راخنلو سره خپله یوه غنډه
هلوی او کتوکی د لمر داوختو ته متوجه کوی بیا د
لمر دونه هادر دسټور د پرمخ داسی راوهو د کښی

چی دغو دوو دسټی بیا کړتشی کیدای، همدشان
داسان لره د هوا طلو او پیلو په رها کښی کله یوډال
او کله بل ډال شی هو دصحت د لمر د غبارو سترگو کښی
ورپاندی دهلیری اود دجود نقشونه یی پرمخ دیلی
کړی.

امیر اوس د خرناطی چکلی چاد په دنو سترگو
له وینی لکه دغه چی یی لیده د دحشت په هوښ کښی یی
انس دتیادی په هوښ کښی یی رها او دمرگ په هوښ کښی
یی خودا خوږ ژوند په نظر ورکړی، د انتقام دجوش

جذب یی ساکنه او د غضب انقلاب چی دده ټول احباب
یی له طبیعی حال عغه متقلب کړی وه آدام شول.

اوس به دغو مسجدو له عغه سره چی په کاپیساؤ
بدل شوی وه آدام تیریدی او د خپلی مکی محبوبی د
لیدلو په هیله به یی دغو پراخو طواف کاوه چی یو
کړی یی لیده و دسره سوی وده کله به بیا د تیریدو تکرار

لجوټو د ټولی خوان متوجه شو چی گوټدی خپله
دکله مشوقه پکښی ومومی، د منادو صلیبو ته چی
به یی وکتل دغو د چکلی سیتی هوډاند صلیب به ودرپار

شو لا به می داید نگه تلوسه پس زیاده شود، دکلیسا
دزنگولو آذانیکی به دهقی هغه غوهری غیری وریه زده
کولی، چی به یو ساعت ملاقات کنی می ودره کدی
دی له کلیسا او ناقوس هغه می بدی ملحوظ نفوت
ته کیدی هکله چی د خپلی زده وروانکی مینی وجود می
پکشی احساس او.

امیر به مره ورخ د شپیل شو پتیو له دیکلو مایو
دایدلو به قصد می ادهلته به می دهر قصر دروازی ته
به هیر هیر کتل، هغه قصر می اچاوه، چی شکلی بیقله هغه
دروالی و، به مین حال کنی به می د تیر بدونکو چغو
مشو ته هم یو نظر اچاوه چی گوته دی دا پکشی وریتی
مگر افسوس چی به پای کنی به یقینی وول سره مایوسه
شو او دپلر و او دمه بری لاری و اخیستله ادهلته می د
غیر و او به منخ کنی به دیک زده سره به زده و زول
او د اچکو سیلاب می ایشکلی مخ را شیوه شو.

دا به ده معلومه چی د امیر او چکی د پخوا می هم
له اتره هغه توبیدی او که د لوی گروم له مایوسه هغه

دانی دایشل چی امیر می له ارا ته هغه د آری مایو
به هیر توبیدی (فلورنسا) نومیدل او د یوه گوته دی
مشو لورده و پلادی دوه کاله دمه د مستبد حکومت

له طریقه هغه د مسکومو طبقو د دینی او مذهبی حریت د
خوښتو به جرأ سره به مرگ مسکوم شوی و، ددی دتلی
دا هم لاری سوړ دوی چی خواخوږی وودل له گروم
هغه دمرگه پر لار دمی شو، او هم می یو په دوه شو
مجبوره شو چی له اوتو کالو هغه د لمد و لوی به کتج
کنی مستحکمه کښی او غیر له یوه شهسور می هغه بل
صاحب و نه لری.

کله چی به ددی د غوښتل چی له هغه شپیل هم سپاک او د
دروم زده سوده و کړی نو به د غریاطی د دنگو آتار
به منخ کنی هر وخت دایدله او به دیر حیرت سره به می
ودوی دمال کنیو د تلمی چاه و جلال پر اسف آوړه حال
بادی هو غوی غوی او چکی توبولی.

ددی های و کړو د د شکلی دایچه بلله او د دیر
قدر به سترگه می ورته کتله.

یوه ورځ می دایم احمد به مقبره کښی پر هغه غری
هوان سترگی د مینتی چی شو غر دمه می پلار کښی

لیدلی و ددی هوان د تیر مسو چیدو او لا ورولا
او چکو دهقی لرم او سهر بانه زده دیر مثال کم زدی
دهغه سر له تورو خاودو هغه داپو ته کی او په دیره
مهر یا له لجه سره می ورته وویل.

هوان به پخپلو تیرو پاچها توبی زادی و زاده
بیشکه چی د زده او زده سوی وری، به او چکو می د
تیر و او تیری خیشی او د کلو وچ بوکی او به کړه.

امیر خپلی او پلانی سترگی ددی خواته وایدلی او
به دیر دیدلی آوړه سره می ورته وویل.

دما گران می خواخوږی لکه چی ته هم به دوی پس د
زده او چکی توبولی او د حسرت احوالی کاوی.

فلورنسا جواب و دکی.

هوان به پوړی زده بلکی دما به هم به دوی پس زادی
دما به ترو غیغ شو هومره د زده او افسوس وریه دی
لکه د کولایو د مشرانو ورکه او د غریز کړده و
د بیدی.

امیر ته ددی د دینا و دیر واک و دکی او به اسی
حال کنی چی د تشکم سرائی وریه چوړ او ددی وویل
له هغه وره هغه چی دمی ملک ته داغلی یم پیله تامی
بل دما طای او مهر پای و غ لیدی تر غوهر و لوی چی دما
د تلی غوهر زده به سوده به دوی وای.

فلورنسا: آه ددی دود و قیستی او باور زده
آتارو چی دانه موجود دی سیل کړیدی که یا
امیر بسک له مکتبه هغه به زده جواب و دکی
ماغیر له دی مو ترو و قصر هغه چی ساتونکو می
دودیر پر چوړم او دوی لپوچیدل چی اصل می مالک می
ده او د افغان د جمع می ماته کپری نو د هغه لیدی لیدی.

فلورنسا: آیا ته لدغو غری پاچها توبی چی دانه
لی د لرم او جلال دود و تیره کړیده کوونکی او چکی
لری.

امیر: به دما گرانو، بلکی زده دوی ته د غلامی
نسبت لرم، ادهغه نهال می یم چی د نعمت او احسان به
پاچیه کښی می می وده کړیده.

دایچه فلورنسا ددی دینا و به او بدوسره دوه هغه ته
هیره شوه او په دیر انکسار او مهر پای سره می ورته
وویل: همدیه سباده دانه چی لول آتار د دپانه می
د دینه (پات لری)

دهندن حيدر آباد ...

دهندن حيدر آباد نظام هم دخيل حكومت په دوره كښي ښار ته پراختيا وركړه، ښكلي ښار كونه، دهندن حيدر آباد د قانون جوړولو د مجلس ساختمان، د سالار جنگ موزيم، ورزش سټيډيو، پاوليون آ جانتا عالي داد گاه، عثمان ايه روغتون، عثمان ايه اواد بياتو دالنگاه او لوږي او دالنگي ماني دهغي دوري د ښايسته او ښكارو ودانيو څخه شمېرل كېږي.

مختلط تمدن:

حيدر آباد نه پرازي دهند پوښاردي چي د ښكلو ودانيو، لوږو و بالو، ښايسته باغو او واورو اثارو او نكي دي ښكاره دهغه وگړي، هم ورته پوره ښكلا او جاذبه وركوي.

د پاري موډي راپدي خوا حيدر آباد بويين الملي ښاردي، په دي ښار كښر عربان، ايرانيان، افغانان، سېدان او د حبشي خلك

يو تر بله څنگك په څنگك ژوند سره كوي، د پير پو پير او راهيسي دغه تكموا په دي ښار كي گذاره كوي او د ښار تمدن څخه چي د پي گذاري او ميله پالنې څخه پي نمايندگي كوي گټه اخلي، دوي دار دو په خو پي ژبي سره خيري كوي دغو خلكو خپل پخواني دودونه او رواجونه په هغه لومړني بڼه ساتلي دي.

دهندن حيدر آباد د خلكو تر منځ تر ټولو زيات د كلي ښايسته كواي ښار د لمېا داپه نامه د سړي توجه ځان ته جلبوي او د لمېا د ښځي دارغوايي وركولو د ملكي سړي ته په ياد وركوي. (پاي)

د روزمان د ولایت د مرکز
نهرین کوټ د نوی ښار پوه
منظره

د کندهار د غرغنداو د
پر فوضه چيند کړ سر باند
لاندی د شاه ولی کوټ
په برخه کېنې پرته

سومره